

Anmälan om svar på remiss av Betänkandet Rätt och lätt – ett förbättrat regelverk för VAB (SOU 2022:31)

Remiss från Socialdepartementet

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remissen godkänns.

Föredragande borgarrådet Alexander Ojanne

Sammanfattning av ärendet

Regeringen beslutade den 5 november 2020 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att se över reglerna för tillfällig föräldrapenning. Syftet med översynen har varit dels att modernisera, renodla och förenkla regelverket, framför allt för föräldrar, dels att minska utrymmet för fusk och felaktiga utbetalningar samt stärka möjligheterna till kontroll.

Utredaren föreslår förtydliganden av i vilka situationer föräldrar ska ha rätt till föräldrapenning. För att bättre möta föräldrars behov föreslås även att fler situationer ska läggas till de nuvarande. Exempel på en ny situation då en förälder föreslås få rätt till tillfällig föräldrapenning är då denna behöver avstå från förvärvsarbete i samband med deltagande i utredning om barnets behov av hjälp och stöd enligt socialtjänstlagen (2001:453), eller i en förhandsbedömning om en sådan utredning ska inledas.

Utredningen föreslår också att Folkhälsomyndigheten ges i uppdrag att sammanställa rekommendationer för när barn normalt kan vistas i förskolan eller återgå till verksamheten i samband med olika typer av infektioner eller smittsamma tillstånd.

För att minska utrymmet för fusk och felaktiga utbetalningar samt stärka möjligheterna till kontroll föreslås i betänkandet bland annat att Försäkringskassan ska öka mängden kontroller av sina utbetalningar samt att huvudmän för förskolor och skolor på begäran ska lämna uppgift om närvaro för barn under 12 år till Försäkringskassan.

Socialdepartementet har skickat betänkandet på remiss till Stockholms stad för yttrande.

På grund av kort remisstid har remissen besvarats med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och Norrmalms stadsdelsnämnd. Arbetsmarknadsnämnden har avstått från att besvara remissen.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till de förslag som presenteras i utredningen, samt anser att förslagen bör ge bättre möjligheter för barn med sjukdom eller funktionsnedsättning att få sina omvårdnadsbehov tillgodosedda.

Socialnämnden välkomnar förslagen som presenteras i utredningen men vill framhålla att förslagen som presenteras inte kommer samtliga barn och föräldrar till del, framförallt de barn som har långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning vars föräldrar saknar egna inkomster och därför uppbär ekonomiskt bistånd från socialtjänsten till sin försörjning.

Farsta stadsdelsnämnd ställer sig positiv till de förslag och rekommendationer som presenteras i betänkandet och bedömer att de förtydliganden som utredningen föreslår kommer att göra det enklare och mer förutsebart för föräldrar som behöver ersättning.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd är positiv till utredningens förslag och anser att förslagen stärker barnets rätt med utgångspunkt i barnkonventionen om alla barns lika värde och lika rättigheter.

Norrmalms stadsdelsnämnd ställer sig positiv till de förslag och rekommendationer som presenteras i betänkandet och bedömer att de förtydliganden som utredningen föreslår kommer att göra det enklare och mer förutsebart för föräldrar som behöver ersättning för tillfällig föräldrapenning.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Anmälan om svar på remissen godkänns.

Stockholm den 8 mars 2023

Alexander Ojanne

Bilaga

Betänkandet Rätt och lätt – ett förbättrat regelverk för VAB (SOU 2022:31), dnr KS 2022/775-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Regeringen beslutade den 5 november 2020 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att se över reglerna för tillfällig föräldrapenning. Syftet med översynen har varit dels att modernisera, renodla och förenkla regelverket, framför allt för föräldrar, dels att minska utrymmet för fusk och felaktiga utbetalningar samt stärka möjligheterna till kontroll.

Tillfällig föräldrapenning är en socialförsäkring som har som syfte att bidra till att föräldrar kan kombinera arbete med föräldraskap. Det är Försäkringskassan som handlägger ärendena. Den allra största delen av utbetalningarna som lämnas till föräldrar med barn upp till 12 år, 90 procent enligt betänkandet, består av tillfällig föräldrapenning vid vård av barn (VAB). Tillfällig föräldrapenning kan även lämnas vid vissa andra tillfällen, så som om barnet har en svår sjukdom eller funktionsnedsättning som leder till att barnet behöver vistas på sjukhus en längre tid.

Överväganden och förslag om förmånsreglerna

I betänkandet beskrivs tillfällig föräldrapenning som en central del av Sveriges familjepolitik och med stor betydelse för att föräldrar ska kunna kombinera arbetsliv med familjeliv. Särskilt betydelsefull är försäkringen för att alla föräldrar ska ges möjlighet att vårda sjuka barn, många har inte ett flexibelt arbete eller närstående som kan hjälpa till.

Utredaren konstaterar att det finns otydligheter och problem i försäkringen. Det handlar om skillnader i nyttjande av försäkringen beroende på föräldrars position på arbetsmarknaden och mellan kvinnor och män. De situationer och åldrar som täcks av försäkringen kan även i vissa fall upplevas som otillräckliga. Vidare är bedömningen om allvarligt sjukt barn svår och lämnar vissa föräldrar utan tillräckligt skydd.

Utredaren lämnar därför ett antal förslag på förtydliganden av i vilka situationer föräldrar ska ha rätt till föräldrapenning. För att bättre möta föräldrars behov föreslås även att fler situationer ska läggas till de nuvarande.

En förälder ska ha rätt till tillfällig föräldrapenning för vård av ett barn om föräldern behöver avstå från förvärvsarbete i samband med:

1. sjukdom eller smitta hos barnet,
2. sjukdom eller smitta hos barnets ordinarie vårdare,
3. besök hos en vårdgivare som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), om besöket syftar till att medicinskt förebygga, utreda eller behandla sjukdomar och skador hos barnet,
4. besök hos tandvården, om besöket syftar till att förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador i munhålan hos barnet, eller vårdbehov som uppkommer till följd av att barnets andra förälder besöker läkare med ett annat barn till någon av föräldrarna.

En förälder ska även ha rätt till tillfällig föräldrapenning om föräldern behöver avstå från förvärvsarbete i samband med deltagande i:

1. kurs som ordnas av en huvudman inom hälso- och sjukvården eller socialtjänsten, om kursen syftar till att lära sig att vårda barnet utifrån barnets sjukdom eller funktionsnedsättning,
2. behandling som är ordinerad av läkare,
3. möte med den verksamhet enligt skollagen (2010:800) som barnet normalt deltar i, om mötet är föranlett av barnets sjukdom eller funktionsnedsättning,
4. introduktion av barnets behov av hjälp med vård- eller be-handlingsåtgärder i den verksamhet enligt skollagen som barnet normalt deltar i, eller
5. utredning om barnets behov av hjälp och stöd enligt social-tjänstlagen (2001:453), eller i en förhandsbedömning om en sådan utredning ska inledas.

Vidare föreslår utredaren mindre förändringar avseende ersättningsdagar, åldersgränser, rätten till ersättning för andra än föräldrar samt krav på att avstå från arbetslöshetsersättning.

Risk för smitta bland barn i förskolan

Covid-19-pandemin har inneburit en ökad användning av den tillfälliga föräldrapenningen bland annat till följd av att restriktiva rekommendationer om när barn ska hållas hemma från förskolan till följd av risk för smitta.

Utredningen föreslår att Folkhälsomyndigheten ges i uppdrag att analysera befintlig kunskap och beprövad erfarenhet i fråga om att minska risken för smitta bland barn i förskolan, och sammanställa ett kunskapsunderlag med rekommendationer för när barn normalt kan vistas i eller återgå till verksamheten i samband med olika typer av infektioner eller smittsamma tillstånd.

Överväganden och förslag för att minska antalet felaktiga utbetalningar

Av utredningen framgår att andelen felaktiga utbetalningar inom den tillfälliga föräldrapenningen är hög, omkring 20 procent av den utbetalda ersättningen.

Ett sätt att minska andelen felaktiga utbetalningar är de förslag som presenterats ovan gällande förmånsreglerna eftersom föräldrars benägenhet att nyttja försäkringen i situationer som inte omfattas eller när rätten saknas bör begränsas. Kvaliteten i besluten bör också öka.

Utredaren konstaterar vidare att ytterligare åtgärder behövs. Försäkringskassan har i dagsläget endast möjlighet att i begränsad omfattning kontrollera föräldrars uppgifter i ansökan, om föräldern har avstått från arbete, om barnet har varit frånvarande i förskola eller skola eller om barnet har varit sjukt. Detta bedöms vara ett av skälen till en stor andel felaktiga utbetalningar.

Utredaren föreslår med bakgrund av detta att Försäkringskassan får tillgång till inkomstuppgifter i arbetsgivaredeklarationerna, samt att Försäkringskassan bör ges i uppdrag att utöka andelen särskilda kontroller till minst fem procent av de ansökningar som inkommer.

Utredaren förslår också att huvudmän för förskolor och skolor på begäran ska lämna uppgift om närvaro för barn under 12 år till Försäkringskassan. Tiden för utbetalning av ansökan om tillfällig föräldrapenning förkortas också till 30 dagar.

Slutligen bedömer utredaren att det behövs fler åtgärder kopplade till återkrav och sanktioner för att komma tillrätta med den höga andelen felaktiga utbetalningar, men inga konkreta förslag lämnas.

Konsekvenser av förslagen

I betänkandet redovisas konsekvenser av förslagen, såsom påverkan på antalet mottagare av utbetalningar och ekonomiska konsekvenser för staten samt konsekvenser för kommuner och regioner. Utredaren beskriver även konsekvenser för föräldrar, barn, olika socioekonomiska grupper samt för jämställdheten.

Sammantaget bedömer utredaren att de förslag som lämnas bör leda till en minskning av det totala antalet ersättningsdagar som lämnas. Förslagen bör också leda till en begränsning av det felaktiga nyttjandet av ersättningen och ersättning kommer i större utsträckning att lämnas till föräldrar med barn som på grund av barnets sjukdom eller funktionsnedsättning har behov av den.

En utökning av möjligheterna till tillfällig föräldrapenning bedöms bidra till att fler pappor tar ut VAB enligt utredaren. Kvinnor använder tillfällig föräldrapenning i större utsträckning än män, idag tas 60 procent av VAB ut av mammor.

Förslagen bedöms vidare särskilt gynna föräldrar med låga inkomster eller små ekonomiska marginaler som har ett återkommande behov av ersättning.

Utredarens bedömning är att förslagen inte kommer påverka den kommunala självstyrelsen.

Utredaren gör bedömningen att flera av de förslag som lämnas indirekt ger positiva konsekvenser för kommunens arbete i socialtjänsten samt i förskolan och skola. Detta då fler situationer föreslås ge rätt till tillfällig föräldrapenning och på så sätt förbättras föräldrars möjlighet att närvara i exempelvis kurser och möten med socialtjänsten, förskola och skola.

Förslaget om ökad uppgiftsskyldighet för skolhuvudmän bedömer utredaren inte kommer innebära någon nämnvärd förändring då det redan idag finns en skyldighet att intyga barns frånvaro.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och Norrmalms stadsdelsnämnd. Arbetsmarknadsnämnden har avstått från att besvara remissen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 2 september 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till de förslag som presenteras i utredningen. Förslagen bör ge bättre möjligheter för barn med sjukdom eller funktionsnedsättning att få sina omvårdnadsbehov tillgodosedda. Barnkonventionen ger att vid alla åtgärder som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Barns lika värde och rättigheter ska också garanteras och barn ska ha likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård. Stadsledningskontoret bedömer att utredningens förslag kan bidra till att barnkonventionens principer i högre utsträckning kan efterlevas.

Vidare stämmer en försäkring som ökar förutsättningarna för föräldrar att delta på arbetsmarknaden på likvärdiga villkor väl överens med stadens arbete för att uppnå målen i Agenda 2030.

Det är positivt att en förälder föreslås få rätt till tillfällig föräldrapenning då denna behöver avstå från förvärvsarbete i samband med deltagande i utredning om barnets behov av hjälp och stöd enligt socialtjänstlagen (2001:453), eller i en förhandsbedömning om en sådan utredning. Stadsledningskontoret anser att möjligheten att beviljas tillfällig föräldrapenning också bör omfatta de eventuella insatser som en utredning kan leda till, såsom exempelvis behandlande eller föräldrastödjande insatser inom socialtjänsten.

Stadsledningskontoret anser även att tillfällig föräldrapenning bör kunna beviljas vid utredning om barns behov av hjälp och stöd enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Vid utredningar av barnets behov av stöd och hjälp enligt LSS, likväl som vid utredningar enligt socialtjänstlagen, är föräldern en viktig part.

Stadsledningskontoret stödjer utredningens förslag om ökade kontroller och utökade möjligheter för Försäkringskassan att verifiera uppgifter om frånvaro och arbetstid. Beaktat den höga omfattningen av felaktiga utbetalningar och förekomsten av bidragsbrott är den föreslagna ökningen av kontroller väl motiverad och en viktig del i att värna försäkringens legitimitet. Förslagen ligger väl i linje med stadens pågående arbete mot välfärdsbrott och den myndighetssamverkan som är så betydelsefull för framgång i detta arbete.

Stadsledningskontoret välkomnar förslaget att Försäkringskassan ska ges i uppdrag att ta fram en digital lösning och förutsätter att kontroll och verifiering av uppgifter kan ske utan omfattande administration för arbetsgivaren.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen besvarar remissen med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 29 juni 2022 följande.

1. Arbetsmarknadsnämndens ordförande beslutar, på arbetsmarknadsnämndens vägnar enligt delegation, ärendegrupp 1.37, att arbetsmarknadsnämnden avstår från att besvara remiss av betänkandet Rätt och lätt – ett förbättrat regelverk för VAB (KS 2022/585).
2. Beslutet anmäls till arbetsmarknadsnämnden.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 augusti 2022 följande.

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på kommunstyrelsens remiss av Betänkandet Rätt och lätt – ett förbättrat regelverk för VAB (SOU 2022:31).
2. Beslutet justeras omedelbart.

Socialförvaltningen tjänsteutlåtande daterat den 2 augusti 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar förslagen som presenteras i utredningen. Dessa förslag bedöms sammantaget bidra till att regelverket för tillfällig föräldrapenning förenklas och i större utsträckning ger rätt till ersättning till föräldrar utifrån barns olika behov. För barn och unga innebär förslagen mer likvärdiga förutsättningar för att få stöd av föräldrar i olika situationer. Förvaltningen anser att förslaget är i linje med artikel 26 och 27 i barnkonventionen, av vilka det framgår att barn har rätt till trygghet och att de föräldrar som behöver ska få stöd av staten för att kunna se till att deras barn har det bra, vilket kan handla om pengar till mat, kläder och bostad. Den tillfälliga föräldrapenningen är ett viktigt bidrag till ekonomisk och social trygghet för barn och deras föräldrar. Förvaltningen välkomnar också att förslaget om att höja åldersgränsen för rätten till tillfällig föräldrapenning avseende barn som har fyllt 12 år men inte 16 år till 18 år (och i vissa fall 21 år), i de fall barnet har ett särskilt tillsyns- eller vårdbehov. Detta borgar för att reglerna för tillfällig föräldrapenning omfattar alla barn som behöver det.

Förslaget om att tillfällig föräldrapenning kan beviljas för att delta vid utredning om barnets behov av hjälp och stöd enligt socialtjänstlagen eller i en förhandsbedömning om huruvida en sådan utredning ska inledas ser förvaltningen positivt på. Det är inte sällan en utmaning för socialtjänst att hitta mötestider som fungerar för alla inblandade parter. Förslaget underlättar för föräldrar att delta i möten med socialtjänsten som ofta sker under kontorstid. Förvaltningen anser dock att möjligheten att beviljas tillfällig föräldrapenning också bör omfatta de eventuella insatser som en utredning kan mynna ut i. Tillfällig föräldrapenning bör då också kunna nyttjas i de fall det är fråga om be-handlande eller föräldrastödande insatser inom socialtjänsten gällande barn som inte har en sjukdom eller funktionsnedsättning

men av andra skäl har behov av socialtjänstens hjälp och stöd. En av socialtjänstens stora utmaningar är att motivera vårdnadshavare och barn att ta emot de stödjande insatser som erbjuds. Möjligheterna att också öka föräldrars ekonomiska och arbetsrättsliga förutsättningar för att delta i föräldrastöd och andra behandlande insatser liksom vid uppföljning av socialtjänstens insatser bör därför ses över. Förvaltningen ser en risk för att regelverket annars motverkar sitt syfte då det signalerar att föräldrars deltagande i utredningen av ett barns behov av stöd och hjälp är viktigare än deltagandet i det stöd som efter en utredning erbjuds de mest utsatta barnen och deras föräldrar. Förvaltningen anser även att tillfällig föräldrapenning ska kunna beviljas vid utredning om barns behov av hjälp och stöd enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Vid utredningar av barnets behov av stöd och hjälp enligt LSS, likväl som vid utredningar enligt socialtjänstlagen, är föräldern en viktig part, som stöd till barnet och som informant. Förvaltningen menar därför att även föräldrar till barn som omfattas av LSS ska ha rätt till tillfällig föräldrapenning vid kontakt med socialtjänsten.

Förvaltningen ställer sig positiv till en ökad kontroll av rätten till ersättning då detta bedöms kunna medföra att det felaktiga användandet av den tillfälliga föräldrapenningen minskar väsentligt, vilket är en del av det viktiga arbetet med att minska felaktigt nyttjande av de gemensamma välfärdssystemen.

Förvaltningen vill framhålla att förslagen som presenteras inte kommer samtliga barn och föräldrar till del, framförallt de barn som har långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning vars föräldrar saknar egna inkomster och därför uppstår ekonomiskt bistånd från socialtjänsten till sin försörjning. Dessa individer kommer inte att omfattas av förslagen. Tillfällig föräldrapenning omfattar nämligen bara föräldrar som förvärvsarbetar eller som uppstår ersättning från en arbetslöshetskassa. Andra grupper som inte omfattas kan vara de som har den typen av anställning som brukar benämnas som ”gigjobb”, som ofta innefattar korta och tillfälliga jobb. Eftersom tillfällig föräldrapenning är en arbetsbaserad socialförsäkring krävs det inte bara att du har en sjukpenninggrundande inkomst, men också att du kan visa att arbete skulle ha utförts för perioden som din ansökan gäller, vilket kan vara svårt när det handlar om den typen av tillfällig anställning där behovet styr. Dessa nämnda grupper hamnar fortsatt utanför systemet med tillfällig föräldrapenning enligt föreliggande utrednings förslag.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 augusti 2022 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av betänkandet Rätt och lätt – ett förbättrat regelverk för VAB (SOU 2022:31).

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 2 augusti 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till de förslag och rekommendationer som presenteras i betänkandet och bedömer att de förtydliganden som utredningen föreslår kommer att göra det enklare och mer förutsebart för föräldrar som behöver ersättning.

Utredningens förslag innehåller såväl mer generösa möjligheter till ersättning som nya begränsningar i exempelvis förmånstid och krav på intyg efter åttonde dagen. Förvaltningen bedömer att förslagen sammantaget utgör ett mer träffsäkert regelverk som möter föräldrars och barns behov mer i linje med syftet för den tillfälliga föräldrapenningen.

Enligt Barnkonventionens grundläggande principer ska barnets bästa vara utgångspunkten vid alla åtgärder som rör barn. Barns lika värde och rättigheter ska garanteras och barn ska ha likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård. Förvaltningen bedömer att utredningens förslag kan bidra till att dessa principer i högre grad efterlevs. Att olika grupper på arbetsmarknaden ansöker om tillfällig föräldrapenning i olika utsträckning, med den lägsta nyttjandegraden hos föräldrar med låga inkomster, innebär inte att barnen till föräldrar i dessa grupper har mindre behov. Dessutom drabbar ekonomiska konsekvenser vid barns sjukdom eller funktionsnedsättning i större utsträckning familjer med svaga nätverk och en otryggare ställning på arbetsmarknaden, liksom föräldrar till barn med mer omfattande behov av stöd och vård. Ett förenklat och ändamålsenligt regelverk för tillfällig föräldrapenning, samt förslagen om att utöka de ersättningsgrundande situationerna, bedöms bidra till att tillgodose barns behov på ett mer likvärdigt sätt.

Förvaltningen stödjer också utredningens förslag om ökade kontroller och utökade möjligheter för Försäkringskassan att verifiera uppgifter om frånvaro och arbetstid. Beaktat den höga omfattningen av felaktiga utbetalningar och förekomsten av bidragsbrott är den föreslagna ökningen av kontroller väl motiverad och en viktig del i att värna försäkringens legitimitet. Detta förutsätter att kontroll och verifiering av uppgifter kan ske utan ökat administrativt krångel eller en orimlig arbetsbörda av det slag som intygen från förskola och skola ledde till under perioden 2008-2013. Förvaltningen ser därför positivt på förslaget att Försäkringskassan ska ges i uppdrag att ta fram en digital lösning. Förvaltningen delar också utredningens bedömning att en ökning av kontroller och uppgiftsverifiering kan ge föräldrar mer incitament att lämna korrekta uppgifter och därmed förebygga fusk och felaktigheter. Därför bör en ökning av kontroll och verifiering kommuniceras tydligt till föräldrar.

Förvaltningen ser positivt på att utredningen har lyft behoven hos barn med psykisk ohälsa, situationen för deras föräldrar samt socialtjänstens roll när det gäller att erbjuda stöd till dessa familjer. Det är välkommet att rätten till tillfällig föräldrapenning även ska kunna gälla för föräldrars deltagande i kurser och utbildningar i socialtjänstens regi.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 augusti 2022 följande.

1. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens yttrande och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 16 augusti 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till utredningens förslag och anser att förslagen stärker barnets rätt med utgångspunkt i barnkonventionen om alla barns lika värde och lika rättigheter. Förslagen förtydligar även rätten till tillfällig föräldrapenning med nya och förändrade ersättningsgrunder vilket kommer bidra till att tillgodose barns behov på ett mer likvärdigt sätt. Vidare är förvaltningen positiv till förslaget att Folkhälsomyndighetens ges i uppdrag att analysera befintlig kunskap och beprövad erfarenhet i fråga om att minska risken för smitta bland barn i förskolan och att ta fram ett kunskapsunderlag.

Förvaltningen anser vidare att utredarens förslag till utökade och förenklade kontroller är motiverad på grund av den höga omfattningen av felaktiga utbetalningar och förekomsten av bidragsbrott. Det är dock viktigt att utveckla ett digitalt system för att undvika ökad administration för arbetsgivaren.

Det är positivt att utredningen inte föreslår att ändra utbetalningsansvaret för tillfällig föräldrapenning eller att arbetsgivare ska bedöma rätt till ersättning. Det skulle kräva mycket av arbetsgivare när det gäller arbetsbörda och kunskapskrav kring försäkrings-kassans regelverk.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 augusti 2022 följande.

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 9 augusti 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till de förslag och rekommendationer som presenteras i betänkandet och bedömer att de förtydliganden som utredningen föreslår kommer att göra det enklare och mer förutsebart för föräldrar som behöver ersättning för tillfällig föräldrapenning.

Förslagen gällande ersättningssituationer ställer sig förvaltning positiv till att fler situationer berättigar till tillfällig föräldrapenning, som till exempel att delta i möten med socialtjänsten, möten med hälso- och sjukvården och till att delta kurser relaterade till barnets sjukdom. Förvaltningen anser att det kan verka till ökad

närvaro, dignitet och att det stärker det preventiva arbetet. Ytterligare positiv utveckling är att båda föräldrar ges möjlighet till tillfällig föräldrapenning vid sådana tillfällen.

Kontakt dagar kommer enligt förslaget att utgå, men i och med att dels ersättningssituationer utökas dels åldersgränser höjs anser förvaltningen att konsekvenserna blir ringa.

Utredningen ger även förslag på ändrade åldersgränser för barn där tillfällig föräldrapenning kan ges. Det förslaget, tillsammans med att bestämmelser förenkling kring ansökan om förlängt behov av tillfällig föräldrapenning där paragrafen kring fara för barns liv och hälsa tas bort, kommer att underlätta att föräldrar till barn med till exempel psykisk ohälsa.

Förvaltningen ställer sig positiv till utökade och förenklade kontroller, men påpekar även vikten av ett smidigt digitalt system.

Utredningen ger förslag att kontroller ska kunna genomföras två år efter beviljad tillfällig föräldrapenning, vilket kan ge utmaningar utifrån GDPR-lagstiftningen.

Fler kontroller gentemot förskolan innebär således även mer administration för dem. Förslaget om att ett gemensamt system för elevers frånvaro vore därför smidigt, bra förslag att arbeta tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner. En farhåga förvaltningen lyfter är hur länge frånvaro sparas i Skolplattformen.

Vidare ser förvaltningen en utmaning med dagens e-tjänst i och med att den kräver att konton ska skapas och samordnas per arbetsgivare. Stockholms stad är enligt uppgift en för stor arbetsgivare och därför inte nyttja den tjänsten. Ska e-tjänster utvecklas behöver de vara anpassade för även stora arbetsgivare som bara har ett organisationsnummer. Vid utformning av nya e-tjänster är det av stor vikt att arbetsgivare kan delge upplevelser och erfarenheter av tjänsterna.

Arbetsgivarverket lyfter utmaningar kring att redovisa uppgifter om arbetad tid när det är särskilda avtal, till exempel förtroendearbetstid. Förvaltningen instämmer i påpekandet.

Det är positivt att utredningen inte föreslår att ändra utbetalningsansvaret eller att arbetsgivare ska bedöma rätt till ersättning. Det skulle kräva mycket av arbetsgivare både i form av arbetsbörda men också kunskapskrav kring försäkringskassans regelverk.

Agenda 2030 och lika rättigheter för alla

Enligt Barnkonventionens grundläggande principer ska barnets bästa vara utgångspunkten vid alla åtgärder som rör barn. Barns lika värde och rättigheter ska garanteras och barn ska ha likvärdig tillgång till hälso- och sjukvård. Förvaltningen bedömer att utredningens förslag kan bidra till att dessa principer i högre grad efterlevs. Att olika grupper på arbetsmarknaden ansöker om tillfällig föräldrapenning i olika utsträckning, med den lägsta nyttjandegraden hos föräldrar med låga

inkomster, innebär inte att barnen till föräldrar i dessa grupper har mindre behov. Dessutom drabbar ekonomiska konsekvenser vid barns sjukdom eller funktionsnedsättning i större utsträckning familjer med svaga nätverk och en otryggare ställning på arbetsmarknaden, liksom föräldrar till barn med mer omfattande behov av stöd och vård. Ett förenklat och ändamålsenligt regelverk för tillfällig föräldrapenning, samt förslagen om att utöka de ersättningsgrundande situationerna, bedöms bidra till att tillgodose barns behov på ett mer likvärdigt sätt. Förslagen i utredningen ligger i linje med Agenda 2030:s intentioner och mål.